

Francija. — Minoli teden so se na francoskem vršile volitve v generalne sovete. Pri teh volitvah so pristaši sedanjega ministrstva Waldeck-Rousseau dosegli veliko zmago. V obče se tolmači to zmago kot dokaz, da francosko ljudstvo odobrava vladno postopanje v cerkvenopolitičnih zadevah.

Vojna v južni Afriki. — Angleži morajo biti v posebnem strahu, ker so zadnji čas določila obsednega stanja v Pretoriji in v Johannesburgu znatno poostrili. Po 10 uri zvečer ne sme nihče na cesto, Zamorci pa že po 8. uri ne več. Uzrok temu je, da so Bur iskrivaj, seve po noči, prihajali v mesto. Od 15 t. m. je bilo na raznih krajih več bojov. Enkrat so zmagali Angleži, drugič Buri, vedno pa so imeli Angleži veliko več mrtvih in ranjenih, kakor njih nasprotniki.

Obrtnija.

Umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani.

Leta 1888. v Ljubljani ustanovljeni samostojni c. kr. strokovni šoli za lesni obrt in za umetno vezenje in čipkarstvo je naučna uprava od 1. januarja 1901 dalje združila v jeden zavod, ki nosi ime: „C. kr. umetno-obrtna strokovna šola“.

Novi zavod obsega v smislu organizacije prejšnjih dveh šol nastopne oddelke: I. podnevno šolo za obdelovanje lesa s strokovnimi oddelki za a) stavbinsko in pohištveno mizarstvo, b) strugarstvo, c) rezbarstvo, d) podobarstvo, e) pletarstvo; II. podnevno šolo za umetno vezenje in čipkarstvo s strokovnimi oddelki za a) umetno vezenje, b) šivanje čipek, c) pletenje (klekljanje) čipek; III. javno risarsko šolo za mojstre in pomočnike; IV. javno risarsko šolo za deklice.

Na zavodu je poučevalo v minolem letu 17 učnih močij in 5 delovodij. Rednih učencev in učenk ter družih obiskovalcev je bilo 252, in sicer 233 Slovencev, 17 Nemcev in 1 Hrvat. Med rednimi učenci šole za obdelovanje lesa je pri klasifikaciji doseglo dovoljen uspeh 59, nepovoljen 5, ponavljalni izpit jih bo delalo 5, 1 je ostal neklasificiran, 11 jih je dobilo odhodno spričevalo. Na šoli za umetno vezenje in čipkarstvo je doseglo dovoljen uspeh 45 učenk, nepovoljen uspeh 2, ponavljalni izpit bodeta delali 2, 1 je ostala neklasificirana, 10 jih je dobilo odhodno spričevalo.

Javno risarsko šolo za mojstre in pomočnike je obiskovalo 57 oseb, javno risarsko šolo za deklice pa 23 oseb.

Med najbolj važne naloge zavoda spada pospeševanje lokalne industrije, osobito pa malega obrta. Ta smoter se doseza z izposojevanjem predlog, narisov in knjig, z oddajanjem naročil, s preskrbovanjem načrtov, skic in detajlov, z brezplačnimi nasveti o virih, cenah, o tehniškem postopanju, konstrukcijah itd. Vsak obrtnik ima pravico, obračati se v takih in enakih zadevah na zavod; pri vnanjih obrtnikih zadošča navadna listnica ali kratko pismo, samo da je dotična želja točno označena. Tu bodi povedano, da nima zavod samo bogate zbirke za mizarje, strugarje, rezbarje in podobarje, za umetno vezenje in

čipkarstvo, temveč tudi za razne druge obrte (n. pr. za slikarje, ključavničarje, kamenarje, pečarje, stavbinske obrte itd.) Pri označeni nalogi dobiva zavod izdatno podporo od ravnateljstva c. kr. avstrijskega muzeja na Dunaju. V risarskem ateljeju tega muzeja izdelujejo namreč vzorne načrte modernih, večinoma angleških mebljev, katere potem oddajajo strokovnim šolam za razdelitev med interesovane obrtnike in v šolsko porabo.

Kmetijstvo.

Kuga mej prešiči.

Lepi uspehi, ki so se dosegli v Avstriji s pokončevanjem goveje kuge in pljučne kužne bolezni, napotili so avstrijsko upravo k strožim naredbam tudi proti kugi mej prešiči.

Izdale so se cesarske naredbe dne 2. maja l. 1899. (drž. zak. št. 81) in dne 15. septembra l. 1900 (drž. zak. št. 154), po katerih se morajo poklati oziroma pokončati vsi bolni ter tudi bolezni ali pa nalezljivosti sumljivi prašiči. Pri poslednjih se je pač privolila neka olajšava, katera pa pri strogi izvršitvi naredbenih predpisov in posebno v naših krajih in razmerah v splošnem nima velike vrednosti. Škoda za pobite živali izplačuje se po posebnih, prcej zamotanih določenih iz državnih sredstev — se ve, ako so prešiči domače reje ali vsaj iz avstrijskih dežel. Odškodnina pa odpade, če se je kuga pokazala pri prešičih pripeljanih pred manj nego 40 dnevi iz inozemstva, h katerem pripada tudi vsa Ogrska in Hrvatska.

Z ozirom na to poslednje hočemo spregovoriti nekaj nujnih besedij na javnost, posebno pa še na naslov gg. državnih poslancev.

Pred vsem se mora omeniti, da prešičja kuga (Schweinepest) nastane v naših krajih le tamkaj, kjer se je zanesla po tujih, inozemskih — večinom ogrsko-hrvatskih — prešičih. Mnogoletne izkušnje nas uče, da ostane kuga skoro brez izjeme omejena le na živali okuženega transporta ali krdela in se pri nekotiki previdnosti ne razširjuje na domače ločene prešiče. Za omejitev kuge tedaj pobijanje prešičev nima nikakega pomena, pač pa na ta način inozemstvu pokončujemo kugo na stroške naše države in ubogega kmetijskega prebivalstva.

Vsled ogrske nagodbe pa to pokončevanje tudi za definitivno uničenje svinjske kuge nima nobenega pomena. Že odkar so se zanesli prvi slučajji te kužne bolezni, vidimo vedno isti circulus vitiosus: kuga se zanesse iz Ogrske in Hrvatske, potem se vrši pokončevanje in odredi „po toči zvonjenje“ t. j. zaprtija, čez nekaj časa pa je zopet prost promet, nova zatrositev kuge, novo pokončevanje in zopet novi stroški brez uspehov. Po uradnih izkazih se je vsled tega načina od dne 19. maja l. 1899. pa do 15. maja t. l. že pokončalo